

PO SVETU

Potres na Japonskem.

TOKIO, 14. jan. — Vsa Japonska je hudo prizadeta. V severnem delu je deset milijonov prebivalstva, ki trpi lakote. Na jugu pa potres uničuje cele pokrajine, med tem pa je izbruhnilo več vulkanov tako da prebivalstvo vse beži. Na stotine ljudi je mrtvih in na milijone brez strehe.

Stavka v južni Afriki postaja čimdalje bolj resna. Število ranjenih in usmrčenih je nado. Domačini so vsled nemirov dobili pogum in so pričeli ropati in ubijati inozemce.

V stari Mehiki so bile vladne čete hudo porazene. Severni del je v rokah ustašev. Velik del federalcev je zbežalo čez mejo v Zdr. države, kjer so sedaj kot vjetniki ameriških vojakov. Mnogo se sedaj govori o ameriški intervenciji.

Te dni je v Rusiji vladal hud vihar in snega je padlo tako na visoko, da je ves železniški promet ustavljen. V Petrogradu je sneg 9 čevljev visok in nobena ga živeža ne morejo dobiti iz dežel. Nad 40 tisoč vojakov pospravlja sneg iz ulic in železniških prog. Radi mraza je v glavnem mestu umrlo nič manj kot 150 oseb, katere pa ne morejo pokopati. Iz nekega kraja v deželi se poroča, da so volkovi umorili 100 ljudi.

Štrajk premogarjev v British Columbia se še vedno nadaljuje in namreč uspešno. Med stavkokazi je mnogo Kitajcev. Do danes se še sto uničev ni izneverilo.

V kongresu so se pričeli pogajati, da bi vlada prevzela vse premogovnike.

Glede kongresne preiskave razmer v Michiganu in Coloradu se bode v kongresu razpravljalo prih. soboto.

V Michiganu je glavna porota obtožila Moyer ja in 37 drugih uradnikov. (Gotovo na povelje operatorjev, kakor je federalna porota storila v Pueblu.)

Organizirano delavstvo v državi Michigan se poteguje za splošni štrajk.

Iz Chicage poročajo, da se je dne 13. t. m. tri tisoč ljudi po vrnilo na delo v jeklaro v južnem delu mesta. Ti delavci so bili brez dela od 15. decembra l. l.

Predsednik Moyer se je povrnil v Denver, kjer je njegov glavni stan. Dotičnik še ni popolnoma okreval od poškodb, ki jih je zadobil v Calumetu.

V New Yorku pritiska huda zima. Število mrtvih od mraza postaja večje z vsakim dnem. Dobrodelni ustanovi imajo veliko posla z revnimi prebivalci.

Opomba dolžnikom!

Vse dolžnike izven Leadville tem potom opozarjam, da naj se čimprej zglasijo ter poravnajo svoj dolg napram meni. Sicer bom primoran nastopiti sodnijskim putem. Ako bom pa do tega prisiljen, bom objavil malomarnež v raznih časopisih.

Joe Lanich, Box 972
gleadničar z Stringtown
LEADVILLE, COLO.

Ustanove za reveže.

CHICAGO, 14. jan. — Delavska federacija s pomočjo mestnih in okrajnih uradnikov, bo v raznih krajih mesta ustanovila trgovine oziroma prodajalne, v katerih bodo brezposelni in reveži dobivali potrebščine za kupno ceno. Računalo se jim bude le toliko dobička za pokritje stroškov. Te trgovine bo vodil John Fitzpatrick, predsednik Chicago Federation of Labor. Mesto bo prispevalo svoto \$25.000.

Našim naročnikom!

Radi več dnevnih odsotnosti urednika, je gradivo v današnji številki nekoliko okrajšano. Isto hočemo popraviti ob priliki. Nadalje naznanjamo našim mnogim novim naročnikom, da bomo prihodnje na kratko priobčili del listka „V oblasti satana“, tako da bodo razumeli celi listek, akoravno ga pričnejo čitati šele sedaj. Listek je izvanredno zanimiv in slehernemu bo žal, ako ga ne bo čital.

Moč U. M. W. of A.

Delavska organizacija United Mine Workers of America je dne 31. dec. l. l. imela 415.142 članov. Ta organizacija je v teku zadnjih šestih mesecev naraščala po 1500 članov na mesec, kar kaže da se delavstvo zanima za združenje. Večina članov redno plačuje mesečne prispevke in omenjene ga dne je bilo le kakih 30 tisoč članov, ki je zaostalo z assessmentom. Izmed teh je pa večina štrajkarjev, ki ne plačujejo tekom štrajka. Iz tega se izprevidi, da je dotična organizacija jako močna, dobro peljana in v položaju skrbeti za štrajkujoče delavce.

Mrtliška porota, ki je preiskala razstrelbo v New Castle, Colo., kjer je dne 16. dec. 37 premogarjev zgubilo življenje, je izdalo sodbo ter dejala vzrok na prag Colorado Fuel & Iron družbi. Družba se namreč sploh nič ni ozirala na državne zakone in v rovu je manjkalo vseh potrebnih in varnostnih odredb. Torej, družba je krival in kljub tej obsodbi, ni bil noben aretiran za umor 37 delavcev. Vsi operatorji, ti bogati morilci, še vedno uží vajo prestost, in žalibog tudi naklonjenost in spoštovanje mnogobrojnih ljudi, katerim ni treba delati v premogokopu ali opravljati slična težka dela. Simpatije teh lahkoživec so še vedno s kompanijami, če prav so že umorili na stotine premogarjev — čeprav so povzročili brezmejno gorja. Operatorji smejo ubijati, ako pa kak štrajkar usmrti kakega barabskega čuvaja, izvrška človeštva, in namreč v silo branu, tedaj je kar jo! Imamo mnogo ljudi, ki mislijo, da se delavci še braniti ne smejo in da kapitalisti smejo pobijati brez vsakega zadržka. Delavstvo si bode zapomnilo to preziranje in ko pridejo boljši časi, se bodo spominjali prijateljev.

Odjemalcem!

Kakor vam je že znano, sva opustila salon in imava razne tirjave. Ker hočeva čimprej vse urediti, prosiva vse one, ki nama kaj dolgujejo, da isto sigurno poravnajo do 1. februarja. S tem pozivom upava, da nikdo ne bo žaljen, kajti mnogo jih sploh ne ve, kje da stanujeva. Oglasi naj se sleherni pri enem ali drugem.

Rudolf Karlinger, 1228 Berwind
Joe Zakrajsek, 1230 Taylor.

Razno iz Trinidada.

Iz Wooten in Morley se bode izselilo 21 družin ter prosilo pomoči od unije. Vsi so se naveličali groznih razmer ter trdijo, da iste niso, kakoršne so jim jih predstavljali prej ko so jih tam poslali kot stavkokaze.

Miličarji so preiskali stanovanja štrajkujočih delavcev v Pryor. Več delavcev trdi, da so jih vojaki oropali. Italijan imenom John Baranco pogreša \$300.

V sredo se je vršil shod v West gledališču in prostori so bili napolnjeni do zadnjega kotička. Občinstvo je burno aplavdiralo razne govore, kar kaže, da trinidadska javnost simpatizira z uničji. Na shodu je bilo preko 2000 ljudi, in težko je bilo izmed teh več kot 100 štrajkarjev. Po dokončanem shodu, ko so se ulice napolnile, so miličarji prišli na lice mesta ter razgnali ljudi. Miličarji so kričali, kot bi bili ljudje največji razbojniki.

V Trinidadu je v četrtek 200 ženskih unijskih delavcev, mnogo z otroci skupno korakalo do stana gen Chaseja ter zahtevalo, da izpusti Mati Jones. Chase je takoj odklonil prošnjo in ko so ženske hotele od korakati do bolnišnice, kjer je zaprta starka, so jih miličarji ustavili z nabitimi bajoneti.

Poslanec se zanima.

Iz Segundo, Colo. se poroča, da je Mehikiški poslanec prišel v štrajkarsko okrožje, da prisili družbe izpustiti njegove podanike, ki morajo delati kot stavkokazi proti lastni volji.

Zmaga je neizogibna.

DENVER, 13. jan. — Akoravno ves izmučen od raznih do godkov, ki jih je preživel v Michiganu, vseeno je bil predsednik Charles Moyer poln nade in izjavil sledeče: „Organizirano delavstvo ne bo nikdar premagano potom sredstev ki so jih rabili napram meni v Michiganu. Moj izgon iz Calumeta in aretacija „Mati“ Jones je pač le v korist delavstvu, kajti javnost obsoja taka početja in mi dnevno dubivamo več prijateljev. Zmaga je gotova stvar v Michiganu in imam veliko upanja, da si bratska organizacija v Coloradu tudi pridobi zaželjeno zmago. Boljši dnevi gotovo pričajo.“

Pogreb štrajkarja.

TRINIDAD, 11. jan. — Danes se je tu vršil pogreb štrajkarja imenom Nik Ricardo, ki je za pljučnico umrl v San Rafael bolnici. Spreveda se je udeležilo na stotine štrajkarjev iz sosednih kemp. Korakali so po javnih ulicah in noben jih ni nadlegoval. Vse se je izvršilo v najlepšem redu.

Nekoliko pojasnila.

Večinoma vsi Slovenci, s katerimi pridemo v dotiko, se popolnoma strinjajo s štrajkarji in so zadovoljni potrpeti vse samo da delavci zmagajo. Nekateri so pa naravnost na drugem stališču, ki ne radi trpijo razmer povzročenih od štrajka. Mnogo izmed teh nam pove, da unija ni prav storila, ker je sklicala štrajk ter da bi se morala pogoditi z operatorji brez da bi bili zaštrajkali in namreč magari za manjši dobiček nego ga sedaj zahtevajo. Radi tega mnenja nekaternikov, in takih najdemo povsod stavimo sledeče v pojasnilo: Delavci v južni Coloradi so že

leta in leta trpeli gotove krivice in so se večkrat pritoževali operatorjem. Nobena pritožba ni bila vslišana in vsakdo, ki se pritožil, je bil odslovljen. Tako je bilo, da posameznik ni mogel nič opraviti. Delavci so videli, da posameznik nič ne opravi, zato so pričeli stopati v unijo. In to je že več časa od tega. In ti organizirani delavci so dolgo časa prosili glavne uradnike, da naj pridejo v Colorado ter jih rešijo neznesnih razmer. Unija pa je imela boje v raznih krajih in se ni mogla odzvati takoj. Ko je unija rešila gotove boje drugod in imela potrebne moči, je poslala sem uradnike in namreč sredi lanskega leta. Ti uradniki, ko so prišli v Colorado, so najprvo posredovali z delavci ter se informirali o pravem stanju in o raznih zadevah. Potem so pozvali operatorje, da naj se udeležijo skupne konference, da se rešijo stvari, ki so delavcem nujno potrebne. Pozvani so bili operatorji na prvotno konferenco z voditelji, in to niso hoteli storiti. Pozvani so bili zopet na konvencijo, ki je končno sklicala štrajk. Torej onim, ki trdijo, da delavci niso prav storili, ko so sklicali štrajk, kako v obraz temu so pa mogli kaj drugega storiti? Operatorji se sploh niso hoteli meniti z delavci! Le oni, ki je prepričanja, da delavci niso za drugega kot sužnji zamore reči da unija ni bila opravičena sklicati štrajka. Delavci producirajo vse kar imamo in radi tega bi morali biti cenjeni in spoštovani nad vsem, a coloradski operatorji, ki so že leta in leta ropali in morili delavce, in so si s tem pridobili ogromna bogastva, pa sploh niso hoteli stopiti v konferenco z njihovimi sužnji. Delavci so hoteli rešiti stvari mirnin potom, toda operatorji niso hoteli. Zaradi tega ni treba govoriti, da delavci niso prav pričeli štrajk.

Mati Jones zaprta.

TRINIDAD, 12. jan. — Mati Jones, znana voditeljica štrajkujočih delavcev in ki je bila dne 4. t. m. izgnana od miličarjev iz tega mesta, se je danes povrnila. Ko je general Chase izvedel o njeni navzočnosti v mestu in namreč v hotelu ravno nasproti njegovega stana, je takoj zaukazal, da se mora aretirati. Aretirana je bila brez vsacega povoda in razloga. Družega ni zadržala kot, da je navduševala delavce v boju. Aretacije se prav nič ni vstrašila. Šla je z miličarjem radevolje ter se šalila z njim. Vedela je, da bode ta njena aretacija vzbudila simpatije za delavstvo. Spravili so jo v bolnišnico San Rafaela ki je v bližini miličarskih sotvorov. Miličarji jo stražijo kot hudodelko in ne pustijo nobega unijca k njej. Prepovedano ji je izdajati p ročil in radi tega se ne ve, ravno kako ravna s starko, ki je že prekočila 80. leto.

Guverner Ammons trdi, da jo bo držal pod ključem dokler ne oblubi, da bo za vedno zapustila državo. On namreč trdi, da jo je aretirati zato, ker vzpodbuja štrajkarje k nemiru. Iz vsega se pa izprevidi, da guvernerju pamet zelo slabo služi. Z aretacijo te ženske guverner Ammons lahko povzroči veliko večjih nemirov nego jih je bila ženska kedaj zmožna storiti. Niti ona, kakor tudi ne delavci, ne želijo nemirov in vsak dosedanj mir je bil povzročen od strani operatorjev. Oni imajo dobre vzroke, zakaj da želijo nemirov. Ko bi delavci ne ljubili

mir, bi gotovo ne bi molčali kot molčijo sedaj, ko jim je bila odvzeta stara voditeljica. Mi se sploh čudimo, da štrajkarji tako mirno opazujejo ta zlobni prizor. Ne bomo se čudili, ako štrajkarjem poide njihovo potrpljenje in povzročijo nemirov, kakoršnih še nismo doživeli. Ako pride do tega, naj si guverner pripiše krivdo.

Unija sedaj skuša na vsak način rešiti starko iz zapor. Odnemik unije se tudi v to svrhu in bode sodnijskim putem prisilil guvernerja, da ji dovoli isto svobodo, ki jo uživa vsak pošten človek (in nepošten bogatin) v Ameriki. Apeliral je vladi v Washington ter dobil odgovor od poslancev Keating in Shafroth, da se bosta potrudila v korist unije. Dotična poslanka stanamreč že prvotno svetovala da naj se Mati Jones povrne v Trinidad, kajti upala sta, da bo njena aretacija vplivala na druge poslance, tako da bo feralna vlada prisiljena rešiti tukajšnje razmere. In kakor se sedaj čuje, je kongresna preiskava neizogibna. Stvar torej postaja bolj svetla za štrakarje in štrajk še daleč ni izgubljen.

Miličar je streljal.

WALSENBURG, 11. jan. — Danes zvečer je miličar, ki straži kompanijsko posestve pri Cameron rovu, oddaljen dve milj, dosmrtno ustrelil John Germana, delavca rečenega rova. Miličarja so zaprli. Okoliščine tega umora skrivamiličarska oblast. Trdi se, da se je German vračal iz Walsenburga in ker je bil preveč vinjen, ni slišal miličarja, ki je zahteval, da naj obstoji in ne hodi na kompanijska tla. Resničnost tega trdila še ni potrjena od miličarskih uradnikov in baje tudi ne bo. Mogoče pa je, da je bil hrabri (?) miličar sam vinjen, ali pa da je mislil da strela na kakega burota. (Ravno kakšne narodnosti je usmrčeni German, nam še ni znano, ker še nismo dobili izvirnega poročila. Slutimo pa, da je mogoče Slovenec, kajti svoječasnno je tam bival gotovi rojak imenom Jerman, katero ime se v angleščini izgovori German.)

—Opomba ured.— Ob sklepu lista smo dobili dopis, iz katerega izprevidimo da je bil dotični stavkokaz Slovenec.

Iz pota v Salido.

Na povratku iz kratkega potovanja, hočem lakonično opisati stanje našega naroda v drugih krajih. Danes hočem opisati naselbino Salida, katero sem najprvo obiskal. Tam sem našel mnogo Slovencev, vsi dokaj zadovoljni z razmerami. V mestu živi le malo Slovencev, prava slovenska naselbina je oddaljena eno miljo in se nahaja v bližini topilnice, kjer je uslužbenih mnogo Slovencev. Mnogo izmed Slovencev ima lastna posestva, mnogo jih pa tudi lastuje kmetije, tako da se marsikateri tudi ukvarja s poljedelstvom. Na gospodarskem polju ni mnogo napredka, in večjega tudi ni pričakovati za to naselbino, ki obstoji iz kakih 40 družin. V mestu, kjer stanuje le malo Slovencev, se nahaja g. stila znanega rojaka Alojza Costello, druga gostilna last rojaka Mauca ml. V bližini je pa tudi hotel rojaka Smrekarja. Vsi ti dobro obstojijo in občujejo največ z drugo rodom. V naselbini sem videl več zanimivih stvari. Najbolj me je pa zanimalo lepo urejeno posestvo Joe Mikliča. Ravno tik reke Arkansas, kjer izvira ne-

brojno studencev, uredil je Miklič zelo obširni ribnjak, v katerem se nahaja na tisoče rib, največ trout vrste. Ta ribnjak je občudovanja vreden in posebno v letnem času vabi radovedneže. Poleg tega ima pa dokaj obširno kmetijo lepo urejeno, kar mu nosi prilični dohodek. V bližini Salida je tudi več družih slovenskih kmetij, kot na primer g. Mauca, ki obenem lastuje edino slov. gostilno pri topilnici. Pozabiti pa ne smem krasno slovensko dvorano, last podpornega društva sv. Alojzija J. S. K. J. Zidana je iz opeke v jako obširni obliki ter se nahaja v sredini naselbine. V tem domu obdržujejo društvene seje in veselice in je v obče veliko korist. Društvu gre pač čast za tako narodno žrtovanje. Poleg rečenega društva imajo v naselbini še drugo društvo spadajoče k SSPZ. Akoravno še mlado, vseeno je že lepo napredovalo v številu. Rajaki se dokaj zavedajo in se združujejo na društvenem polju. Le tu pa tam, kakor povsod, se nekaterim zdi uместno biti brez podporenega zavetja, ali pa da celo odgovarjajo rojake od društva. To bi se ne smelo zgoditi. Namen podpornih društev je blag. Namen enega društva kot družega je enak in radi tega bi se ne smelo ogovarjati društev.

Slovenci v Salidi so drugačno zelo zadovoljni, delajo dokaj redno in zaslužek je primerno dober. Ker pa delavci vedno prihajajo iz drugih krajev, pa ni tako lahko dobiti dela.

Zasebnih novic nimam drugih izvan, da so mi dobro pomagali pri mojem delu bivši Pueblani kot John Virant, Tom Muhič in Matt Blatnik. V vsej naselbini sem pa našel samo enega bolnika in ta je Frank Trlep, ki že nad 18 mesecev trpi od mrtvouda.

V Salidi sem ostal le za en dan, tako da nisem imel priložnosti priti v dotiko z vsakim Slovincem. Kar sem jih pa obiskal, jih moram pohvaliti, ker se tako zanimajo za časopise. V vsaki hiši so se naročili na Slovenski Narod, izvzeti moram samo eno hišo. Povsod so z veseljem naročili list, kajti spoznajo predobro koristi domačega lista. Upam da še v nadalje ostanejo zvesti domačemu listu.

Iz Salide sem se podal v večjo naselbino Leadville Tam sem pa nabral dokaj gradiva za v list, da sem ga primoran preložiti do prihodnjice. Omenim samo, da tam kakor v Salidi, je malo snega in zima je izredno gorka. Bolnih ljudi je pa mnogo, izmed temiso znani posestnik Joe Golob, ki je pred kratkim prestal nevarno operacijo na možganih. Bolan je že tudi več časa Frank Stibernik. Zadnjo nedeljo popoldne se je tam poročil naš m. čitateljem znani dopisovalec Steve Marolt. Prisvojil si je krasno kras tico in rebrojno število ožjih prijateljev se je zbralo na svatbi. Mr. Maroltu ki je nenavadni dobrotnik tega lista, želim obilo sreče in uspeha!

E. J. M.

Naselniška družba „ILIRIJA“

Naznanjamo vsem onim ki se zanimajo za farme, da smo prevzeli večji del sveta v Lincoln County v bližini industrialnega mesta Merrill kakor tudi po nekaterih drugih krajih Wisconsin in sicer naravnost od lastnikov. Za to nam je mogoče isto prodajati poizredno nizkih cenah kakor tudi pod jako ugodnimi pogoji. Zemlja je povsod rodovitna in leži blizu železnice in mest. Cene akru od 12 do 18 dol. Pisite po pojasnilo Iliria Colonization Co. 908 Michigan ave. Sheboygan, Wis.

SLOVENSKI NAROD

Edini slovenski list na zapadu in glasilo
Zapadne Slov. Zveze. Izlaja vsak petek.

Naročnina za Ameriko le proti predplačilu stane:
za celo leto \$1.50; za pol leta \$1.00; za
Evropo \$2.00.

Oglašajmo se po dogovoru. Dopolni in
novice priobčijo se brezplačno. Dopolni brez
pisa se ne sprejmejo. Pri spremembi bivališča
naj vsak naročnik naznani poleg novega tudi
stari naslov. Dopolni in denarne vrednosti pošilja-
ja naj se na naslov:

SLOVENSKI NAROD

BOX 1181, PUEBLO, COLO.

Pisarna: 117 W. NORTHERN AVE. Office
TELEPHONE: MAIN 995

E. J. MENSINGER, urednik in lastnik

SLOVENSKI NAROD

The only Slovenian newspaper in the West.
Published weekly by E. J. Mensinger, at 117
W. Northern Ave., Pueblo, Colo. The official
organ of the "Western Slav. Association".
Advertising rates sent upon request.

RAZNE STVARI.

10 milijonov za delavce.

DETROIT, Mich., 7. jan. —
Okoli 26.500 delavcev, ki so
zaposleni pri Ford Motor Car
Co. 19 tisoč v Detroitu, ostali
pa po celem svetu, je dobilo
najlepše novoletno darilo, kar
si jih more kdo misliti. Henry
Ford je gospodar kompanije,
ki izdelava na leto največ avto-
mobilov na celem svetu. On
je praktičen trgovec, izumitelj
Ob novem letu je presenetil
svoje delavce z jako lepim da-
rilom. Vsi, ki so uslužbeni pri
njem, razven najbolj plačanih
uradnikov, dobijo delež od no-
vega dobička. Deset milijonov
dolarjev se bo razdelilo med
uslužbenice: In vse, kar Ford
zahteva od ljudij je, da so po-
šteni in delavni. Osemnajst
let nazaj je Ford našel prvi
avtomobil. In ko se je prvič
peljal z njim po Detroitu, je
že zadel v nekega kolesarja,
katerega je moral plačati
\$1.50 odškodnine. Od tedaj
pa do danes pa je tako napre-
doval, da napravi njegova to-
varna vsak dan en tisoč novih
avtomobilov. Prijatelji, ki so
svoje dni Fordu posodili de-
nar, da je začel „business“,
so danes vsi milijonarji.

Ford je bil rojen na kmetih
nekje v Michiganu je imel na-
vado izobrazbo, toda je bil
silno nadarjen. Pozneje je do-
bil službo pri električni družbi
kjer se je tako odlikoval, da
so mu dali \$150 na mesec. To-
da prva leta se je moral mno-
go boriti z težavami za obsta-
nek, zato pa danes ve, kako
je delavcu težko shajati z ma-
lim denarjem. Vedno in ved-
no je ponavljal: Razdelitev
premoženja med kapitalom in
delom je krivična, jako krivična.
Danes je Ford star 50 let
in še neprestano dela v urah.
V Michiganu ima farmo, ki
meri 4500 akrov. Ne kadi in
ne pije.

Načrt Forda je razdeliti de-
set milijonov dolarjev ali po-
lovico vsega dobička, ki ga je
naredila njegova kompanija.
Na moža pride približno \$325
na leto. Poleg tega dobivajo
še stalno plačo. Ford se je iz-
javil, da bi rad imel vesele in
zadovoljne delavce, in ker lju-
dje, ki jih tarejo skrbi za vsak
danje življenje, ne morejo bi-
ti veseli, jim je treba pomaga-
ti. Ford želi, da se delavcem
povrne del onega denarja, o-
nih milijonov, katere so de-
lavci pripomogli nakopičiti.
In Fordovo upanje je, še na-
prej in več zboljšati položaj
pri njegovem podjetju. Fordo-
vo podjetje želi, da se tudi
druge kompanije ravna po
tem. Izjavil se je, da je dal
vsem dober vzgled.

Trinidad — Prosim, da pri-
občite sledeča imena, ki ske-
bajo v Primero, Colo.: Mike
Popovich, Alex. Davidovich,
Ilija Obučina, John Pernich,
Frank Grlica, Tony Razparich,
Fred Kausar, Andy Kos, An-
dy Mahorovich, Joe Kos in
John Božich.

M. L. Strajhar.

Koliko človek sne?

Če si človek povprečne ve-
likosti, in živi petinsemde-
set let, tedaj smeš v tem času
stiriinpetdeset ton tekoče. To
znaša povprečno tisoč tristo-
krat toliko, kot vagate sami.

Če bi zložil ves kruh, kar
ga smeš v teh letih, bi napra-
vil iz njega že primeroma lepo
in veliko poslopje. Masla pri-
de nekaj nad jedno tono. Pet
ton rib in povprečno dvanajst
tisoč jaje.

Kar sneš zelenjave, bi na-
polnili lahko že dolg vlak.
Sneš med drugim deset tisoč
funtov sladkorja in kakih pol-
drugi tisoč funtov soli. Če si
kadilec, pokadiš primeroma
pol tone tobaka v pipi in ka-
kih milijon cigaret v celem ži-
vljenju. — To se nanaša na
povprečno hrano. V krajih
pa, kjer jedo drugačne jedi,
pride pa toliko več drugega na
osebo.

Zakladi v zraku.

Na tisoče in tisoče let že lju-
dje dihaajo zrak. Neviden, pro-
zoren je. Zato se dolgo ni ni-
kdo brigal za to, kaj je zrak,
kaj ima v sebi. Ljudje so bili
veseli in zadovoljni, da so ga
imeli, kakor je zadovoljni ri-
ba, da ima vodo. Kdo bi se
pač brigal za zrak, ko je ne-
kaj prozornega, nevidnega.

Pa prišla je znanost in našla
da je zrak podoben velika-
nskemu rudniku, kateri ima ve-
likanska bogastva v sebi. In
ne samo to. Če se ima zadost-
ne prebave, je mogoče porabi-
ti ta bogastva, da ima človek
koristi od njih.

Pred vsem je zrak kaj izvr-
sten gnoj. Ima dovolj soli v
sebi, da pognoji vso zemljo in
jo napravi še jedenkrat bolj
rodovitno. Zrak, kateri je na
desetih akrih zemlje, ima toli-
ko gnojil v sebi kot dva mili-
jona ton Chilijskih nitratov.

To je toliko, kot izpelje cela
Evropa v jednem letu gnojil
iz Chile, da ohrani rodovitnost
zemlje. Če je že nad desetimi
akri toliko koristnih snovij za
zemljo, si lahko mislimo, ko-
liko je tega v celem ozračju
naše zemlje.

Nitrogi iz zraka so torej kaj
koristni. In poprijeli so se te-
ga in jih pridobivajo še zdaj v
velikanskih množinah iz zra-
ka. Posebno po nekaterih Ev-
ropskih državah, ki so bolj
napredne, je že polno zavodov
kateri se pečajo z umetnim pri-
dobivanjem gnojil iz zraka.

Toda nitrogi za gnojso samo
jedna stran, za katero se jih po-
rablja. Rabijo jih še pri izde-
lavi smodnika, pri barvah, pri
fotografičnih potrebščinah, za
amonijo, pri elektriki in dru-
gje.

Drugo, kar pridobivamo iz
zraka, je kisik, kateri ima tudi
velikansko vrednost, če se ga
loči od drugega zraka. Iz nje-
ga napravljamo ozon, katerega
se rabi za čiščenje vode, ker
je do zdaj najbolj uspešno čiš-
tilno sredstvo. Rabijo ga za
zbožljanje zraka po zadušenih
prostorih in tudi mnogo v
zdravilstvu. Če bi ne bili ljud-
je iznašli priprav, s pomočjo
katerih dobivajo ozon iz zraka,
bi moralo prenehati več pod-
jetij, ktera vzpevajo sedaj si-
jajno.

Poleg tega imamo v zraku
še polno drugih snovij, ktere
so koristne. Med temi je pos-
tavim helium, kateri ima zna-
menite zdravilne lastnosti. Na-
dalje je neon. Če se dene čist
neon v steklenično cev in se
pusti skozi električni tok, nam
daje sijajno rdečo luč. Če se
zmešajo pari živega srebra z
neonom, potem dobimo viš-
njevo luč. Sploh se lahko do-
bi kakršno luč se hoče, če se
malo pomeša s tem ali onem.

Zrak se najprej nasesa tako
dolgo, da postane tekoč. Po-
tem je kaj lahko mogoče vzeti
iz njega te ali one snovi. Am-
pak poraba zraka je primeroma
še nova, a obeta že danes
veliko industrijo. V zraku so

neizmerna bogastva, katera
bode vsa izrabljala človek zase.

Kako porabite krompirjeve olupke.

Hranite krompirjeve olup-
ke. Kadar vam peč ne gori ali
ne vleče, denite na ogenj pest
olupkov. Ti vam bodo tako
pažgali saje in očistili dimnik,
da se boste čudili. Ni treba da
so suhi. Če je količak ognja,
zgore prav tako radi sveži kot
suhi in opravijo svoje delo kaj
hitro in dobro.

Če imate več olupkov, jih
posušite. Kadar hočete potem
zakuriti, denite na papir ne-
koliko olupkov, pa vam bode
vse gorelo zelo rado.

Tudi pri kotlih ali druge
vrste kurjavi so krompirjevi
olupki kaj dobri. Če ti neče
goreti dobro, deni na ogenj
jeden krompir, če nimaš olup-
kov.

Ali ste že obnovili naročnino?

Huda bolečina.

G. F. J. Kuban iz Fort Wor-
tha, Tex., je silno trpel, ka-
kor poročča. Piše namreč: „Bo-
loval sem za želodčno neprili-
ko v zvezi s strašno glavobol-
jo, ki je bila včasih neznošna.
Slučajno sem obiskal nekega
prijatelja, g. I. I. Stangla, in
svetoval mi je, naj poskusim
Trinerjevo ameriško zdravilno
grenko vino. Nekaj steklenic
mi je prineslo olajšbo in v
kratkem času sem bil popol-
noma zdrav. Vedno bom imel
to zdravilo v svoji družini in
je rabil ob pravem znaku ka-
ke slabosti. F. J. Kuban,
2225 N. Main st. Fort Worth,
Tex. Trinerjevo ameriško
zdravilno grenko vino vedno
brzo olajša v boleznih želodca,
jeter in drobja, ker izčisti telo
in ga okrepi. V lekarnah.
Jos. Triner, 1333 1339 S. Ash-
land ave., Chicago. Ledveno
bol, izvinke, revmatične in
nevralgične bolečine navadno
brz prežene Trinerjev lini-
ment. — Adv.

Nosni katar.

Ako vas nadleguje nosni katar
ali pa otekle ali krvave zobne —
poskusite Severov Antiseptol (Se-
vera's Antiseptol). Citajte kaj pra-
vi Mrs. Marija Kayer, 4613 So. Wa-
shenaw Ave., Chicago, Ill., onjem:
„Rabila sem Severov Antiseptol
kot grgralo, ter sem zelo zadovolj-
na z njim. Bila sem nadlegovana z
oteklimi zobnimi in nosnimi katar-
om toda po rabiljenju te priprave
so nepravilne izginile.“ Pišite po na-
šo knjižico, katera se dobi brez-
plačno in ki natančno opisuje raz-
novrstne uporabe Severovega An-
tiseptola. Severov Antiseptol sta-
ne 25 centov v vseh lekarnah. Za-
htečajte Severovega. Ako ga ne
morete dobiti, naročite ga od nas.
W. F. Severa Co., Cedar Rapids,
Iowa. — Adv.

A Day with Edison

What more delightful than to
spend an entire day with this wonder-
ful man who has given us the electric
light, talking machine, motion pictures
and "talking movies"? Mr. W. H.
Meadowcroft, Edison's life long friend
and personal secretary, presents such an
opportunity in

POPULAR ELECTRICITY AND THE WORLD'S ADVANCE for December

His interesting article with original
photographs gives an intimate view of
the great inventor in his study, labora-
tory, shop and test room. You get a
glimpse, even, of his wonderfully interest-
ing mail, read the frankish propositions
submitted and see how he handles in-
numerable difficult situations. You
wonder at the things he does and how he
makes every second count.

And this is only one of the

200 Subjects embellished with

200 Illustrations
in this issue. The most fascinating
articles and photographs from all over
the world covering

Motion Pictures—Invention—
Electricity—Current Events,
Travel—Etc., Etc.

128 pages of delightful entertainment
awaiting you in Popular Electricity and
the World's Advance for December

15c a Copy

Get it Today From Your
Newsdealer

* he cannot supply you send us his
name with 15c for a copy postpaid

POPULAR ELECTRICITY PUBLISHING CO.
350 No. Clark St., Chicago, Ill.

Helo prijatelj!

Kadar si žejen, ali če te tare matek
oglasi se v gostilni

Joe Shuštár-ja

kjer boš našel zvežo Walterjevo pi-
vo, ter druge izvrstne kapljice.

PHONE UNION 1026

201 E. NORTHERN AVE., PUEBLO, COL.

Prijatelji nas podpirajo stem, da
popirajo oglaševalce tega lista!

SLOVENSKA GOSTILNA

Vsakovrstne domoče in importira-
ne pijače. Moja posebnost: Stefa-
nievevo californijsko vino, ktega
prodajam tudi na debelo.

Restavracija

Moja izvrstna domača kuhinja je
Slovenecem dobro znana. Kran ske
jestvine so vedno na razpolagi.

Spalne sobe

Na razpolagi imam vedno snažne
sobe za prenočišče. Gorka in mr-
zlo vodo za kopeli.

FRANK KREK

225 W. MAIN ST., TRINIDAD, COLO.

M. NOVAK & F. GREBENC

priporočata svojo

GOSTILNO

300 SPRING STREET
Tovarna vedno sveže Neevevo pivo in najfinjša
žganja ter prodajava raznovrstne smodke.
Tudi prodajava Neevevo pivo na debelo.
Za točno postrežbo jamčiva.

SLOVANSKI HOTEL

Slovenecem in Hrvatom priporočam
svojo dobro urejeno gostilno in restav-
racijo. Na razpolagi imam vedno naj-
boljše jestvine in pijače, kakor tudi
snažne sobe za prenočišče. Kadar se
mudite v Trinidadu, oglasite se pri
meni. Pazite na naslov!

THE WHITE HOUSE BAR

M. P. KARCICH, LASTNIK
322 W. MAIN ST., TRINIDAD, COLORADO

Dalmacia Saloon

Cirjak Zuvanič, lastnik

454 WEST MAIN STREET

TRINIDAD, COLORADO.

Izborna slovanska gostilna, domača kuhinja
ter čiste spalne sobe v katerih se nahajajo
steam heat — in topla voda za kopanje. Brat-
je Hrvatje in Sloveni obiščite me kadar se
mudite v našem mestu. Točna postrežba.

Zapadna Slovanska Zveza

USTANOVLJENA
5. JULIJA 1908

INKORPORIRANA
27. OKTOBRA 1908

Western Slavonic Association

Glavni sedež: Denver, Colorado

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOHN PEKEC, 4545 Grant Street, Denver, Colorado.
Podpredsednik: MARK MATJAŠIČ, 514 Chestnut Street, Leadville, Colo.
I. Tajnik: JOHN KLUN, 615 Egan Place, Denver, Colo.
II. Tajnik ob enem zapisnikar: J. CANJAR, 4476 Pa. St. Denver, Colo.
Blagajnik: JOE VIDEČIČ, 4485 Logan Street, Denver, Colo.
Zaupnik: JOHN PREDOVIČ, 4887 Washington St., Denver, Colo.

NADZORNI ODBOR:

JOE PRIJATU, predsednik, 5232 Washington Street, Denver, Colo.
JOHN GERM, 412 Spring Street, Pueblo, Colo.
ALOJZ PROŠEK, Box 272, Louisville, Colo.

POROTNI ODBOR

ANTON VODIŠEK, predsednik, 424 Park Street, Pueblo, Colo.
FRANK MALOVICH, Box 405, Kenilworth, Utah.
JOE LAKOVICH, Box 88, Louisville, Colo.

GOSPODARSKI ODBOR:

John Pekec, John Predovich, Mihael Simčič, Joseph Videtič in John Dergane.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

H. H. MARTIN, Majestic Bldg., Denver, Colorado.

URADNO GLASILO:

"SLOVENSKI NAROD", Box 1181 Pueblo, Colorado

Vse denarne nakaznice in vse uradne stvari se pošiljajo na gl. tajnika, pritožbe na predsednika
gl. nadzornega odbora, prepirne zadeve pa na predsednika glavnega porotnega odbora.

Veliki Slovensko-angleški Tolmač

430 STRANI
OBSEGA
prirejen za slovenski narod na podlagi drugih mojih slov.-angleš-
kih knjig za poučenje ANGLEŠČINE BREZ UČITELJA. Vsebinska knjige je:
Slov. Angl. Slovnica, Vsakdanji razgovori, Angleška pisava, Spisovanje
pisem, Kako se postane državljani pol-g največjega Slov. Angl. in Angl.
Slov. Slovarja.

Mnogobrojna pohvalna pisma od rojakov širom Amerike doka-
zujejo, da je to edina knjiga brez katere bi ne smel biti nob d-n nase-
ljenec. Cena knjige v platni trdo vezane je \$2.00, ter se dobi pri:

V. J. KUBELKA 538 West 145 St.
NEW YORK CITY, N. Y.
Pišite po cenik knjigi

'SIMOLINA' in 'BANNER' MOKI
sta slični starokranjski moki. Vpra-
šajte vašega grocerista po imova-
nih mokah. : : : : :

Rojaki! Podpirajte „Slovenski Narod“

NERED V PREBAVI

Da si ohranite dobro zdravje, ne smete dovoliti neredom v pre-
bavne organe, ker ti so navadno znaki bolezni, bodisi celega tele-
sa ali pa posameznih organov. Brez prave jedi in prebave ni živ-
ljenja. Zato je prav važno, da imate vedno pri roki tako zdravilo,
ki bo, v slučaju neredov prebavnih organov, prineslo hitro pomoč.

V takih slučajih smelo priporočamo dobroznano in
zanesljivo in hitro delujoče

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko VINO

Ta izvrstni lek bo izčistil prebavni sestav popolnoma brez ka-
kih najmanjših slabih posledic; pospeši okus, daje moč odrodni
organom, odstrani zabasnost in vsa druga zla, ki so s to nadlogo
v zvezi. Najbi se rabilo v vsakem slučaju. Imajte to zdravilo ved-
no v hiši in ga rabite zlasti v slučajih:

ZABASNOSTI
GLAVOBOLA
BOLI V ČREVESIH
SLABOČE
NERVOZNOSTI
NEPREBAVNOSTI
ZGUBE OKUSA
ŽOLTENICI
TRPLJENJU po JEDI

Ne čakajte, misleči, da se bolezen sama odstrani. Ako se ne rali
dober lek, oslabijo organi. Najboljše zdravilo v vseh takih slučajih

Trinerjevo zdravilno grenko vino
V vseh lekarnah. Zavrnite ponaredbe.

JOSEPH TRINER

1333-39 SOUTH ASHLAND AVE.

CHICAGO, ILL.

„V Oblasti Satana“

Angleško spisal C. Frisbie; poslovenil E. M.

XI.

Douglas našel modro sobo.

Dekle se je prestrašilo in vstalo. „Vi ste našli človeško kri v podstrešju!“

„Da, v vogalu pod posteljo.“

„Potem, to je!“ kriči ona. „Torej, to je! Sedaj vem zakaj je Mrs. Ames po vsej hiši iskala platno. Iskala je obveze za tega človeka!“

To je postalo zanimivo in važno, si je mislil Douglas, ter spodbujal dekle, da je nadaljevalo.

„To je bilo torej večer,“ nadaljuje Clara, „noč pred zadnjo, in noč poprej ko je bil usmrčen Mr. Ward. Slišala sem v svojo sobo jako pozno, in sem se čula, ko se je vrnil Mr. Ward. Slišala sem ga govoriti z Mrs. Ames v jako strogem tonu. Radi tega sem bila radovedna in sem hotela poslušati, kaj sta govorila.“

Dekle se je vstavilo za moment. „I, no, ali ste slišali, kaj da sta govorila?“ vpraša Douglas.

„Ne. Bila sta v spodnjem hodniku, preveč proč. Slišala bi pa bila vseeno, ako bi nekdo ne bil ravno ob tem času prišel gori po stopnicah. To me je vstrašilo, da sem šla nazaj v svojo sobo.“

„Je bila to kaka služabnica?“

„Mislim da, gospod. Mislim, da kdor je bil, je tudi bil radoveden ter poslušal, kajti nikakor se mu ni mudilo.“

„Videli niste, kdo da je bil?“

„Ne. Nisem želela, da bi me kdo zasačil pri taki stvari in sem se z vso naglico zaklenila v sobo.“

„In kam je pa ta človek šel, ki je prišel gori po stopnicah?“

„Jaz ne vem, kam so šli. In kar se tega tiče, se mi jako čudno zdi, kajti malo pozneje sem odprla vrata in nikjer nisem mogla nobenega slišati ali videti.“

„Ko bi bili šli gori v podstrešje, bi jih bili videli,“ vpraša detektiv.

Clara je za nekaj trenutkov v enomer zrla v detektiva, nakar v strahu reče:

„Vi ne mislite, da je bila ta oseba oni ranjenec in se takrat vračal v podstrešje?“ Hodil je, kot da bi bil ranjen!

„Prav mogoče, da je bil to podstrešni stanovalec,“ trdi Douglas.

„In ko bi bila jaz to takrat vedela, bi bila gotovo kričala!“

„Ob katerem času pa je bilo to?“

„Bilo je že jako pozno — čez enajst, mogoče že polnoči.“

„In ste potem zopet videli gospodinjino ali čuli njen glas?“

„Saj je bilo ravno po tem dogodku, da je iskala platno. To razkrije zadevo, ali ne mislite tako? Ta človek je bil ranjen ter šel gori in Mrs. Ames je potem iskala blago za obveze. Ko bi jaz to vedela, ko me je zapodila iz službe, povedala bi ji bila eno dobro!“

„Bilo je pač boljše, da ste prišli s stvarjo k meni,“ reče detektiv.

„In sedaj, dajte mi vaš naslov in pojdite domov ter ostanite tam. Ko teden poteče, pridite k meni po vaš zaslužek in denar za hrano. Ampak ostati morate doma, da vas dobim ob vsakem času.“

„To bo lahka služba,“ se smeje dekle. „Kaj želite z menoj?“

„Hočem, da identifikirate to dekle Adah ko jo najdem.“

„Da, ko jo najdete glasno reče dekle. „Ona je precej zvita in ako jo najdete, boste jako spretni. Kaj pa hočete z njo?“

„Hočem vedeti, zakaj se potika la po hodnikih Wardove hiše.“

Ta odgovor je očitno zadovoljil Clara, ki je odšla z obljubo, da ostane na naslovu, katerega je navedela Douglasu.

Detektiv je potem poklical zdravnika, da je obvezal rano. Potem je legel na divan za kratek počitek.

Komaj je zatisnil oči, prikaže se Bob. Bil je Bob, in zopet ne. Imel je rdečo lasuljo ter rdečo brado — pravi Irc. Z šminko je pobarval obraz, obnašal se je pa tako, kot bi ne umel običajne velemest. Vsedel se je na stol ter z nogami trkal ob pod, da je zbudil Douglasa. Ta je odprl oči in pregledal Boba zelo natančno.

„Ali bo odgovarjalo?“ vpraša Bob.

„Izvrstno! Od kod prihajate?“ vpraša Douglas.

Bob je pogledal svojo razcapano obleko ter rekel:

„Jaz sem doma iz okraja Cork, in fjakar po pokliem in ne morem dobiti dobre službe.“

„Že dobro,“ reče Douglas, „toda ne smete rabiti dialekt. Vi ste vedno bili v službi gospoda in ste se naučili govoriti pravilno. Maskiran človek se najprvo izda, če ne rabi dialekt pravilno, in je boljše, da ga sploh ne rabite. In drugače ne obnašajte se preveč neollikano. Navzočnosti Mrs. Ames bodite pozni in mogoče vam da službo pri Wardu.“

delu v skrivnostni hiši.“

„Dozdeva se mi, da so to dobri dokazi. V New Yorku je pač malo hiš s škrlatnimi okraski na stenah.“

„Potem sem se iznebil Viljema, kajti bal sem se, da mi bo le kvaril načrte. Nato sem šel v neko trgovino ter kupil en koš, kakoršne rabijo grocerijski raznošalci. Napolnil sem ga z mesom, sočivjem in drugim jestvinom. Razumete, hotel sem priti v dotično hišo in sem si mislil, da mi bode najljube, ako grem kot grocerijski raznošalec. Kupil sem si še belo čepico in ko sem še rokave privihal, izgledal sem kot pravi raznošalec.“

Douglas se je pričel smejati in Weevils se je nekoliko ustavil ter ga gledal.

„Ali sem prav storil?“ ga vpraša.

„Kajpak, nadaljujte! Viste kupili meso in grocerijo, da bi nesli v hišo, da tako dobite priliko videti hišo v odznotraj. Kaj potem?“

„Potem pride v to sliko visok mož z belo obvezo na glavi; potem visoka ženska, z obrazom, ki bi skisal sam je sih; potem še en mož, ki je vzel moj koš ter ga odprl.“

„In potem?“

„In potem, da, potem? Ko je mož zagledal meso v košu je zatulil kot kat lev. Kaj je potem sledilo nisem videl natančno, kajti vse je brzo zavrtil in prej, ko sem se zavedil bil sem zunaj na pragu. Brnil me je ven s košom in prtljago vred!“

Douglas se je naslonil nazaj na stolu ter se močno smejal.

„No, kaj pa je bilo napačno pri tem?“ vpraša Weevils.

„Ako je, kakor slutim,“ odgovori detektiv, „ljudje v skrivnostni hiši so Indijci, in vi ste jo imenitno pogodili, ko ste jim nesli meso!“

Mladi pomočnik je razumel smešnost njegovega dejanja.

„Saj res, Indijci ne jedo mesa,“ ali? je vprašal. „To sem jo pa slabo pogodil, kaj?“

„Vas namen je bil dober.“

„Ali ste mnenja, da so oni slutili, da nisem bil pravi raznoševalec?“

„Ne vem, kaj so sploh mislili, toda ne preostaja dvoma, da ste jih sedaj spravili do pozornosti. Meni je žal, ampak ne moremo pomagati, kar je storjeno je storjeno!“

„Ali mi je mogoče priti v hišo na kak drug način?“ vpraša Weevils, jako potrzan zaradi nepravilnosti, ki jo je storil.

„Hočeva skusiti,“ odgovori detektiv.

Douglas je potem potom telefona govoril s policijskim nadzornikom. Nato je poklical stan ognjegasev in po dokončanem govoru je poslal Weevilsa ven s pismom.

V kratkem se je mladi pomočnik vrnil ter prinesel velik zavoj, katerega je Douglas odprl brez zamude. Bile sta dve obleki ognjegasev in dva znaka mestnih uradnikov, ki skrbijo za varnostne odredbe pred ognjem.

„Moj načrt je ta: Mi slutimo,“ reče Douglas s prijetnim nasmehom, „da je dotična hiša slabo opremljena z varnostnimi naredbami za slučaj ognja in radi tega bomo tja poslali dva preiskovalca, da preiščeta prostore. In midva hočeva rešiti to nalogo.“

„Izvrstna misel!“ vzklikne Weevils.

Na poti k hiši na šesti cesti, sta se vstavila v gostilni za nekoliko prigrizka, tako da je bila že skoro dve uri, prej ko sta dospela do skrivnostne hiše.

Radi zagrinjav se ni moglo videti skozi okna, in od zunaj hiše tudi ni bilo opaziti nobenega življenja.

Dospelši do vrat, je detektiv močno pozvonil, a od znotraj se ni noben odzval.

„Noter moreva vseeno,“ je rekel in z lastnim ključem (Nadaljevanje na 4. strani.)

KOLENDAR

„GLAS NARODA“ za leto 1914

je izšel; oskrbljen je z lepimi slikami in dobrimi spisi ter za jedno tiskano polo obširnejši. Velja s pošto vred 30c. Dobiti je pri:

SLOVENIC PUB. CO.

82 Cortlandt St., New York City

ali v podružnici

FRANK SAKSER

6104 St. Clair Ave., Cleveland, O.

EXPRESS

Kadar potrebujete ekspresnana za prevažanje kovčgov ali drugo premično posestvo, tedaj se obrnite na edinega slov. ekspresmana v Pueblo:

MIKE EGAN

440 SANTA FE AVE.

TELEPHONE 2538R

Po dnevi nasproti Union Depot. Telefon Main 86. Točna postrežba!

Dr. Moore

Zobozdravnik

3. in Main Street

nad Pueblo Savings Bank

PIJTE

PIVO!

PREMOG!

Kupite ga sedaj pri

McGovern Coal Co.

prodajalci premoga

TELEPHONE MAIN 881

Corner C and Plum Street

E. J. Mensinger

117 West Northern

1219 East Elm Street

JAVNI NOTAR

Hočemo raz-

predati vse pohišt-

vo, peči,

postelje, madroce, kov-

tre, blazine, odeje, itd.

Poceni za gotov denar!

HUYSER BROS

309-311 W. Northern, Bessemer

Kdaj boste obnovili naročnino??

STANKO & SAJBEL

Slovanska Trgovina

z grocerijo in sve-

žim mesom.

Pri nas se vedno dobe fine kranjske klobase, suha rebra in drugo prekaženo meso.

Imamo obširno zalogo specerijskega blaga (grocerije). Domače pecivo je naša posebnost.

Zastopamo Slovencem dobro znano manu aktorno družbo W. F. SEVERA CO. In imamo polno zalogo SEVEROVIH ZDRAVIL.

V naših prostorih se nahaja poštni urad, kjer se dobijo poštne znamke in Postal Money Orders

Postrežba je točna. Slovencem se najtopleje priporočamo.

PHONE MAIN 137

314 PARK ST., — PUEBLO, COLO.

Ali si hočete prihraniti \$

Radi slabih razmer je nam ostalo preveč blaga in ga ne moremo držati do prihodnjega leta. Zato bomo razprodali vse OBLEKE in SUKNJE za možke, mladeniče in dečke po ZELO NIZKIH CENAH!

Vse obleke in suknje, 6.95

prejšnja cena \$10. sedaj

Obleke in suknje, 11.35

poprej \$15.00, sedaj

Obleke in suknje, 14.75

poprej \$18.50, sedaj

Obleke in suknje, 16.25

poprej \$22.50, sedaj

Naša polna zaloga raznovrst-

nih klobukov, prej \$2.00 \$1.19

Velika izbira volnenih jopic

Sweater Coats, 50c, 75c 39c

50c in 75c fleece-lined spod-

nja oprava, sedaj samo 41c

\$1. in \$1.25 English Ribbed

spodnja oprava, sedaj... 89c

Pridite takoj, dokler je zaloga še obširna

Pri nas uslužbeni rojak g. Joe Besal vam hoče dobro postreči

BEN BERGERMAN

Vogal W. Northern & E. Avans, Bessemer

POSEBNOST

Jagnetina ali mlada svinina samo 15c funt

Naročite od našega razvaževalca Mark Predoviča!

LIAPES & KOGHIOVELOS

Phone Union 1417 322 W. Northern, Bessemer

The Austrian Mercantile Co.

Se priporoča cenjenim rojakom v obilen obisk kateri hočejo kupiti vedno sveže in posušeno meso, kakor tudi vsakovrstno GROCERJSKO BLAGO. Posebnost so suhe domače kranjske klobase. Postrežba solidna. Cene niske.

JOHN GORSICH

1208 SO. SANTA FE AVE. PHONE MAIN 359

NOVAK & GREBENC

Pueblo, Col. Zastopnika za južno Colorado

TRGOVINA z grocerijo in svežim mesom

V zalogi imamo vedno KRAJSKE KLOBASE, kakor vseh vrst tršnega in suhega MESA ter najboljšo GROCERJO. Naročila pošiljamo na vse kraje države

SNEDEC & SON

819-823 East B St., Pueblo, Colo. Phone Main 777

Pueblo Bar

230 South Union Avenue

Sl. gostilna v glavnem delu mesta

John Perencevič, imitelj.

GOSTILNA

PETRIC & TEZAK

317 SO UNION AVE.

je najbližja slovanska gostilna od Union kolodvora v Pueblu. Tučijo se raznovrstne pijače. Rojakom se lastnika najtopleje priporočata.

GOSTILNA

Martin Simčič

se priporoča rojakom v obisk.

909-EAST B STREET

AUSTRO-AMERICANA PARO-BRODNA DRUŽBA

Direktna črta med New Yorkom in Avstro Ogrsko.

Dobra postrežba, električna svetiljava, dobra kuhinja, prosto vino, kabine 3. razreda na parobrodih Kaiser Franz Josef I. in Martha Washington. Na ladajah se govore vsi avstrijski jeziki.

Družni parobrodi na dva vijaka Kaiser Franz Josef I., Martha Washington, Laura, Argentina, Oceania. Novi parobrodi se grade.

Parniki odplujejo iz New Yorka ob 3 uri popoldne.

Za vsa nadaljnja pojasnila se obrnite na glavne zastopnike:

PHELPS BROS. & Co.

2 Washington St., New York

ali na njih pooblaščenih zastopnike v Zjed. državah in Kanadi.

Osemnajsta gl. seja ZSZ.

Čitanje odbornikov. — Čitani zapisnik zadnje seje se sprejme na predlog Jos. Lakoviča. — Na predlog Jos. Prijatelja se sledeči sprejmejo v Zvezo: dr. št. 3 John Rebol in Frances Rebol; dr. št. 5 John Miklič, Joe Miklič in Frank Klun; dr. št. 6 Petar Teklić, dr. št. 9 Mihael Japel, dr. št. 11 Todorija Putrya in Josip Putrya; dr. št. 16 John Zobeč in Henry Kastelar. — Bolna podpora se izplača na predlog John Predoviča. — Čitano pismo od Antona Šukle-ta, tajnika dr. Hrabri Slovenci št. 17. Dotičnik naznanja, da je prustvo črtalo člana Martina Planinskega in namreč ker se ni ravnal po pravilih. — Čita se pismo od Antona Udoviča iz Delagua, Colo., ki pojasnjuje, da tamkaj želijo ustanoviti društvo ter jo priklopiti k Z.S.Z. Isto se dovoli. — Predsednik je opozoril nadzorni odbor, da mora pregledati knjige. — Prihodnja seja se vrši dne 1. feb.

Dohodki za december:

1. Sv. Martin	\$136.25
2. Zapadni Vitezi	11.25
3. Slovan	214.70
4. Zapadni Junaki	45.30
5. Planinski Bratje	163.75
6. Zvon	40.00
7. Kr. sv. rož. Venca	46.95
8. Biser	72.15
9. Napredni Slovenci	60.00
10. Slovenski Bratje	10.00
11. Sv. Janez Nep.	45.65
12. Zgodnja Danica	25.50
13. Junaki	35.65
14. Sloga Slovencev	82.50
15. Triglav	27.50
16. Mladi Slovenci	49.80
17. Hrabri Slovenci	23.75

Skupaj \$1090.70

Izdatki za december:

Bolna podpora	
Dr. 3 John Petrie	\$45.50
Joe Božajč	10.00
F. Zakrajšek	11.00
5 Anton Rihtar	13.00
Anton Prijatu	36.00
Frank Mohar	11.00
Jakob Žugelj	11.00
John Zor	12.00
Frank Zaitz, ml.	61.00
Anton Godec	36.00
Frank Hren	152.00
8 Joe Kolarič	24.00
Jakob Kuplen	32.00
John Prisan	18.00
Anton Kožuh	14.00
14 John Potočnik	11.00
Frank Kampos	23.00
15 Matt Kolar	18.00
(Skupaj \$538.50)	

Upravni stroški:	
Vrhovni zdravnik	1.65
Najemnina	2.10
1. tajnik	50.00
2. tajnik	10.00

Skupaj izdato.....	602.25
Preostanek	\$488.45
Imovina prejšnje seje	7883.70
Imovina koncem dec.....	\$8372.15

FRANK J. CANJAR
II. gl. tajnik

Imenik dr. Z. S. Z.

1. Društvo sv. Martina, Denver, Colo. Preds. Joe Zupantič; podpreds. Mark Videtič; tajnik Geo Pavlaković, 411 Grant Ave., Denver, Colo.; zapisn. Joe Ponikvar; blag. John Predovič; nadz. odbor: John Cesar, Karol Skulj in Frank Canjar; preds. bolniškega odbora Nik. Starešinič; vratarja John Jelanič in John Peček ml.; zastavonoša John Grbec in pomagača Frank Bohte, John Canjar; za amer. zastavo John Ambrožič; reditelj Joe Klančar; maršal Joe Pavlaković.

2. Društvo Zapadni Vitezi, Louisville, Colo. Predsednik, Louis Prošek; podpredsednik, Math Marinšek; tajnik, John Jaksha, Box 272; blagajnik, Joe Lakovich; bolniški odbor: Louis Kranjc in Frank Marinšek.

3. Društvo Slovan, Pueblo, Colo. — Preds. John Kotzman; podpreds. John Skulj; taj. John Germ 412 Spring St.; zapisn. Ant. Kočevar; blag. Martin Simlich; reditelj Frank Krizman; nadz. odbor John Kogovšek, Joe Fricel in Joe Shustar, porotni odbor Cyril Maver, John Petrovič in Cyril Maver; vratar Frank Virant; zastavonoša so Joe Ahlin, Joe Pavlin in Joe Božajč. Bolniški nadzorniki Ant. Kočevar 1206 Berwind ave. za Bessemer, Joe Skulj 507 Stanton ave. za Grove, Joe Bradat za Blende. Seje se vršijo vsakega 12. v dvorani sv. Jožefa.

4. Društvo Zapadni Junaki, Midvale, Utah: Predsednik, John Elitz; podpredsednik, George Vrvičar; tajnik, Josip Perčič, Box 288; zapisnikar, Frank Mišmaš; blagajnik, Ignac Mišmaš; reditelj, Geo. Vrvičar; maršal, Dan Radović; vratar, Anton Pečak; nadzorni odbor, John Vidic in Frank Kostelet; bolniški odbor, John Javornik in Joe Mišmaš. Seje se vršijo vsakega 10. v mesecu v Radovičevi dvorani.

5. Društvo Planinski Bratje, Leadville, Colo. Predsednik, Frank Mohar; podpredsednik, Fr. Stibernik; tajnik, John Hočevar 514 Chestnut St.; zapisnikar, Jakob Žugelj; blag. Frank Zaitz; nadz. odbor: John Perm, John Fink in Ant. Anžiček; bolniški odbor: Joe Resman John Skrajnar in John Hren; porotni odbor: Nikolaj Pezdirc, John Mihelič, John Fritz; reditelj Anton Prijatelj; maršal John Stermole; zastavonoša John Težak in Frank Debelak; vratarja Filip Novak in Anton Težak.

6. Društvo Zvon, Colorado City, Colo. — Preds. Jožef Kapshi; podpreds. Anton Debevec; taj. Louis Lovšin 418 Wash. St.; zapisn. Andrej Pregel; blag. Mike Kapshi. Nadzorni odbor Paul Sterk, H. G. Buz in Tomaž Plevel. Bolniški odbor Anton Debevec, Tomaž Plevel in Eljia Kelč. Seje vsako 3. nedeljo ob pol 8ih zvečer v prostorih Louis Lovšina.

9. Društvo Napredni Slovenci, Canon City, Colo. Predsednik, Frank Strajnar; podpredsednik, Frank Končič; tajnik, Frank Kocjan, Prospect Heights; zapisnikar, Rudolf Blatnik, blagajnik, Frank Zakrajšek; reditelj, Frank Javornik; vratar, Anton Kostelet; nadzorni odbor: John Arko, Fr. Lovriha in John Globokar; bolniški odbor: John Legan, Ignac Legan in Florijan Adamič.

10. Društvo Slovenski Bratje, Victor, Colo. Predsednik, Frank Oražem; podpredsednik, Joe Gačnik; tajnik, Val Germ, Box 551; zapisnikar, Math Derganc; blagajnik, Joe Mehle; nadz. odbor Andrej Kante in Chas. Bosik.

11. Društvo sv. Janeza Nepomuk, Rockvale, Colo. Predsednik, Franc Bek; podpredsednik, Jakob Zalar; tajnik, Alojz Simec, Box 225; zapisnikar, Anton Boh; blag. Jožef Kosec. Nadzorni odbor John Meršek, Jožef Ziolkovsky in Jožef Slak. Bolniški odbor Peter Ziolkovsky, Anton Skočan in Frank Kosec — Marija Papež in Ana Strubelj. Porotni odbor Florian Papež, John Jalorec in John Tomšek. Reditelj Jožef Lipovšek; vratar John Slak.

12. Društvo Zgodnja Danica, Clear Creek, Utah — Predsednik, Ludvik Mihelič; podpredsednik, Avgust Topolovec; tajnik, Anton Sever, Box 53; zapisnikar, blagajnik John Intihar; vratar, Alojs Gradšar; nadzorni odbor: Josip Fijacko, Avg. Topolovec, Andrej Fijacko; bolniški odbor: Alojs Granišar in Andrej Fijacko. Porotni odbor Mihael Salesina, John Intihar in Avg. Topolovec. Seje se vršijo tretjo nedeljo v prostorih M. Salesina.

13. Društvo Junaki, Frontenac, Kansas. — Preds. Alojs Preložnik; podpreds. Andrej Kocjan; taj. Anton Lesjak Box 195, zapisn. Fr. Zottlich; olag. John Rudman, nadzorniki: John Jesih, Viljam Golob in Frank Terlep; reditelj Matija Kocjan, vratar Mihael Bogataj. Seja se vrši vsako 4. nedeljo.

16. Društvo Mladi Slovenci, Pueblo, Colorado — Predsednik, Frank Henigsmann, podpreds. Fr. Stržinar, taj. Frank Pike 313 Palm St.; zapisn. Ludvig Jakše, blag. Anton Zalar, red. Marg. Babich, vratar Joe Buh, nadz. odbor R. Radovič, N. Perenčevich in John Zobeč; porotni odbor Louis Lesar, Anton Rabida in John Bojc.

Opomba uredništva. Tajnike društev 7, 8, 14, 15 in 17 tem potom uljudno prosimo, da nam nemudoma pošljejo imenik društvenih uradnikov. Ob priliki pa prosimo krajevne tajnike, da nas vselej obvestijo o slučajnih posetih v glasilu, da jih potem ob priliki popravimo.

V oblasti satana

Nadaljevanje iz 3. strani.

odprl vrata. „Vse je bilo temno in mirno. Douglas je navil električno luč. Stal je v srednjem hodniku in na stenah opazil škariatne okraske.“ „Računam, da sva našla pravo mesto,“ reče Weevils. „Dobila sva gnezda,“ odgovori Douglas, „toda ptice so nama poletele.“ „Mogoče sem jih jaz spodil,“ reče Weevils. „Saj je čisto naravno, da bi odšli, ko pomislimo večrajšne dogodke tukaj,“ reče detektiv. „Razumeli so dobro, da Edih ne bo za vedno molčala o njenem obisku tukaj. In potem odpeljavanje Margaret je zopet en vzrok, da so se izselili.“

„Ampak bili so tukaj pred par urami,“ trdi Weevils. „Ako tega ne verjamete, kar pogledajte bulo na moji glavi.“ Jasno je bilo, da je bila

hiša zapuščena v naglici. V kuhinji je bil kup ne-umitih posod, postelje v spalnicah še niso bile postlane. Dragocene preproge so bile opuščene na tleh.

„Upam, da so mrtveca vze li s seboj!“ reče Weevils, ko sta šla gori po stopnicah do družega nadstropja. „Jaz se bojim mrtvih ljudi!“

V sredi hodnika so bila vrata vodeča v sobo iz katere je skozi okenc nad vrati prihajala modra svetiljavo. „To mora biti črna soba“ Douglas sklepa, „Edith se je radi strahu lahko toliko zmotila, in mislila, da je temno modra luč črna.“

Hotel je odpreti vrata, toda bila so zaklenjena.

„Rad bi, da bi bilo malo več svetiljave tukaj,“ reče Weevils. Zdi se tako strahovito. Ali nameravate iti v sobo?“

V odgovor je Douglas vzel ključke ter pričel odpirati. Konečno oziroma po preteku več časa se je čulo, da se je ključavnica vseeno vdala, toda vrata se vseeno niso odprla. Detektiv ni mogel razumeti kaj jih je držalo.

Uprl se je z vso močjo v vrata in za moment ni bilo uspeha. Douglas ni odjenjal temveč še z večjimi silami se je uprl, nakar se vrata naglo odprejo ter s silo trusknijo ob steno.

Akaravno je bil zelo v strahu, Weevils je prvi stopil v sobo in Douglas je takoj sledil. Vse v sobi je bilo temno modro in tako tudi električna svetiljka na mizici.

„To je torej soba, kjer je Edith pisala, in —“

Douglas je vsavil sredstavka in prijel se za grlo. Ni mogel več naprej. Njegova usta in oči so bile kot v ognju. Obrnil se je k vratom, toda nogi mu niso hotele služiti, bile so kot mrtve.

Weevils, ki je bil blizu praga, je stopil naprej, toda detektiv mu je namignil, da naj gre ven. Douglas je čutil da pada in se je skušal toliko obrniti, da bi padel preko odprtih vratom.

V trenutku se mu je vse v sobi izgubilo. Bilo je ravno kot bi mu bil nekdo dejal črno obvezo čez oči. Zdelo se mu je, kot bi čutil človeško roko držati to stvar na njegovem obrazu.

Vedel je, da se pogreza na tla, in je jel misliti, če je Weevils v okrožju strupa, ki nje mu vzema življenje. Slišal je korake in mislil, da se mu pomočnik blizu.

Njegovo srce je pričelo biti hitreje in hitreje, njegovo pljuča in glava so bila zabasana. Skušal je klicati, a ustnice mu niso hotele služiti.

Razumel je, kaj vse pomeni. Ta vonj je že enkrat poprel občutil, bankirjevi sobi na večer umora. Takrat ga je le malo našel na robu, a sedaj je bil takorekoč premočen s to zoperno vonjavo. Da, tako je bankir moral umreti.

Slišal je človeški glas v hodniku, potem pa hruse kot kakšnega stroja. Vrata so se zaprla, slišal je vrata železni drog pri vratih. Vedel je, da so se vrata sama zaprla, kajti ko jih je odprl, so tresknila ob steno in so se počasi vrnila nazaj.

V zadnji zavesti je slišal nekoga, ki je tolkel na vrata. Potem se mu je pa zdel kot bi plaval v morju temo in je ležal brez moči na tleh.

Weevils, ki je bil potisnjen iz sobe, ko so se vrata zaprla, je čul padec tovarš in je z rokami tolkel po vratih. Oči so ga ščipale in ni dobro videl prizor. Iz rok so ga puščale moči.

Padel je na tla in skušal plezati proč od te neznosne vonjave, plezal je z glavo tik poda, kot je običajno za og-njegace v gorečih poslijah.

Posrečilo se mu je tako priti do okna v odspredju, preko katerega je vdaril s razprostrtimi rokami.

Bil je le na pol pri zavesti, ampak nad šumenjem v njegovih ušes h, slišal je smeh in korake.

Zbral je vso ostalo moč, vstal na kolena ter zopet vdaril na okno. Potem je padel na tla ter obležal.

(DALJE.)

Hripavost.....

povzroča občutek srbečice v grlu. Njen vzrok je dihanje mrzlega zraka skozi usta ali pa prehlad, se tudi lahko posledica dolgotrajnega javnega govorjenja na mrazem prostoru.

Severov Balzam za pljuča

(Severa's Balsam for Lungs)

cena 25 in 50 centov

poča hitro olajšbo v takih slučajih posebno, ako se pred njegovo rabo grgrga s toplo vodo primerno razredčeni

Severov Antisepsol

cena 25 centov.

Poskusite ta dva zdravila. Naši jih bote najboljša zoper grlo in hripavost.

Zapeka

pri otrocih in pri odraslih bi se ne smela zanemarjati. Čreva se morajo izprazniti vsaj enkrat na dan. Ako se hitro ne odpravi, lahko povzroča mnogo drugih bolj nevarnih bolezni. Odpravite jo takoj na prvi prikaz.

SEVEROV

Tab-Lax

(Sladkorno odvajalo)

podeli hitro olajšbo. Ker ima prijeten okus, ga otroci radi vzamejo. Primesi so čiste in neškodljive a dovolj močne tudi za odrasle.

Cena 10 in 25 centov.

Zahtevajte Severova zdravila od vašega lekarnarja. Ne vzemite nadomestitev. Ako jih nima lekarnar v zalogi, naročite jih od nas.

W.F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Službo dobi dekle, ki želi delati v gostilni in kuhinji. Zaslужek \$18 do \$20. Ktero veseli, naj se zgasi pri upravniku tega lista, 117 W. Northern, Pueblo.

Slovenska Brivnica

218 HARRISON AVE., LEADVILLE, COLO.

Slovincem, ki bivajo tukaj in onim ki se slučajno mudijo tukaj, se tem potom priporočam za mnogobrojni obisk in vsestransko naklonjenost. Brivnica je lepo urejena in vse dolo je najboljša vrste.

NICK PEZDIRC, lastnik

C. A. WENNERMARK ZLATNINAR

Vsakovrstna popravila moja posebnost. Vse delo je najboljša vrste in jamčeno. Prostor se nahaja v bloku blizu Pike's Peak na 410 West Northern Ave., Bessemer

THE GOLDEN BAR

217 WEST NORTHERN AVE., BESSEMER
JAMES SIMALA, lastnik

Se priporoča Slovincem za obilen obisk. Točijo se najboljša vina in žganja, kakor tudi sveže COORS PIVO. Gostilna je pol bloka od tiskarne in tik Herman prodajalne.

ZAHVALA

Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja ob prerani smrti naše soproge ozir. matere, hčerke in sestre

MARIJE KAPLAN roj. Horvat

tem potom izrekamo vsem sorodnikom in prijateljem najlepšo zahvalo. Posebno se pa zahvalujemo sledečim darovalcem prekrasnih vencev: Joe in Mary Pugel, Joe in Angela Krall, J. B. Simonich in ga., Frank in Johana Brajdič, John in Mary Perko, gdne Ana Snedec, Johana Smerke, Gertrude in Angela Jaklič, Employers and Roasters at Zinc Smelter. Prisrčna zahvala pev. zboru Prešeren ter vsem udeležencem pogreba.

Anton Kaplan, mož; Anton, sinček
Frank in Mary Horvat, stariši
Frank, Joe, Jennie, Frances, Kristina, brata in sestre
Pueblo, Colo., dne 8. jan. 1914.

NAZNANILO!

Slovincem v Pueblo in okolici naznanjam, da sem z Novim letom prevzel dobro urejeno in znano gostilno na 215 East Northern Ave. Zatoraj se najtopleje priporočam sl. občinstvu za mnogobrojni poset. Na razpolago vam bodo vedno najboljše pijače ter smodke. Dobra postrežba jamčim!

J. H. ROITZ

CLOTHING, SHOES & GEN. MDSE.
CORNER E. NORTHERN & BERWIND, PUEBLO, COLO.

Clearance Sale!

Tekom januarja si lahko prihranite od 10 do 20 odstotkov pri vsakem nakupu pohištva, peči, itd. Cene so zelo znižane!

KEENE & BAKER FURNITURE, CO.

313 315 N. Union Ave. :::: Pueblo, Colo.

THE SAGE TRANSFER CO.

Moving Vans & Storage

Prevaževalci vsakovrstne tvorine!

Telephone: MAIN 257

107 E. "C" ST. PUEBLO, COLO.

Slovincem v Dawson, N. Mexico in okolici

se tem potom naznanja, da jih po sredi tega meseca obišče znani fotografist M.L. GOLDSMITH, ki bode nabiral naročila za vse v njegovo stroko spadajoča dela. Izvršuje vsakovrstne fotografije, povešuje slike, itd. Delo je dobro in lično!

Goldsmith Photo Co.

418 1/2 W. Northern PUEBLO, COLORADO

Tiskarna "SLOVENSKI NAROD"

izvršuje vse v tiskarsko stroko spadajoča dela. Delo je lično, cene nizke! Naročite od nas!

117 W. Northern :::: P. O. Box 1181